

~ Det bør i denne Sammenhæng ogsaa nævnes, at den internationale Valgretsalliances Møde i København i August 1906 i høj Grad har bidraget til i vide, hidtil ligegyldige Kredse at vække Interesse for Kvindens Valgret. Mange, som ved den Lejlighed pludselig viste sig som ivrige Forkæmpere for Kvindens Valgret, optraadte aldrig paa Arenaen i de Tider, da Sagen endnu ikke var populær, og da dens Forkæmpere høstede — ikke Laurbær, men Latter.

Da jeg udsendte mit Forslag til Sammenlutning, tilsigtede jeg ikke at faa en Sammenlutning i Stand for at støtte Dansk Kvinde-samfund; thi Dansk Kvindesamfund er stærkt og levedygtigt nok i sig selv og trænger ikke til andre Foreningers Støtte. Heller ikke har det været min Tanke eller mit Ønske at gribe forstyrrende eller splittende ind i Kvindevalgretsforeningens Virksomhed; det er da heller ikke noget Øjeblik faldet mig ind, at jeg kunde gøre dette. Jeg tænkte ikke hverken paa den ene eller den anden Forenings Interesse, men alene paa, hvad der efter min Forstaaelse og Overbevisning vilde tjene *Sagen* bedst. Jeg underskrev mig udtrykkelig som **menigt** Medlem af begge Foreninger og søgte at gøre det helt klart, at jeg alene bar Ansvar for det udsendte Forslag; det var i høj Grad imod mit Ønske og imod den Sags Interesse, jeg vilde tjene, naar det fra enkelte Sider blev opfattet, som om den ene eller den anden Forenings Styrelse stod bagved.

Efter denne sidste Tids Begivenheder staar jeg endnu fastere end før paa dette: *Alle Kvinder bør samlede arbejde mod vort foreløbige Maal: Kvindens kommunale og politiske Valgret og Valgbarhed.*

Ingen Forskellighed i politiske, sociale eller religiøse Anskuelser bør bringe Adskillelse mellem Kvinderne før dette Maal er naaet.

Den Dag dette Maal er naaet, skilles Kvindernes Veje selvfølgeligt og naturnødvendigt og enhver gaar til det Parti eller i den Retning, hvor enhver efter sin Overbevisning hører hjemme.

Lynghy. November 1907.

Helene Berg.

Bergstrøm: Karen Bornemann.

(G. B. N. F. 1907).

Motto:

Derpaa maa I unge svare,
det til Eder staar,
om af Røret sig skal klare
Dag med Krans om Haar.

Bergstrøms Stykke „Karen Bornemann“, hvis Opførelse paa Teatret er blevet forbudt af Censor, har vakt stor Opsigt, ikke mindst paa Grund af dette Forbud, som i en særlig Grad har henledet Opmærksomheden paa det. Det har kaldt mange Penne frem, og det er da ogsaa rimeligt, at det i dette Kvindeblad omtales, da det er et Stykke, som i allerhøjeste Grad vedrører Kvinden. Om dets æstetiske og dramatiske Værd skal jeg ikke udtale mig. Men da det er et udpræget Tendensstykke og tillige et alvorlig Stykke, bør det, særlig i et Kvindeblad, belyses fra denne Side. At det er et farligt Stykke for Ungdommen, er hævet over al Tvivl, idet løse Forbindelser mellem unge Mænd og Kvinder opstilles som Idealet. Men det er maaske netop det bedste, at denne Mening kommer aabenlyst frem, saavist som der leves efter den i store Kredse i København. Saa er det paa Tiden, at Ungdommen ved, at den staar overfor et Valg. Men den maa gøre sig klart, at Valget staar ikke mellem den gamle og den ny Kønsmoral, men mellem to nye. Den gamle Kønsmoral var nemlig grundet paa en Løgn, idet Samfundet officielt hævdede: Ængifte, medens i Virkeligheden kun Kvindernes store Flertal levede efter dette opstillede Ideal, og Mændene levede og fandt sig fuldt berettigede til at leve i Flærgifte. Hvilken grænseløs Ulykke dette afstedkom, derom kan egentlig kun en Kvinde have en Mening. Hvad den rene unge Kvinde led, der i Tro og Tillid gav sig hen til en Mand med hele sin Sjæls Kærlighed, og saa' alle sine Illusioner briste i Ægteskabet — dette er vanskeligt at fatte. De Tragedier, der i Tavshed er udspillede i mange gammeldags Ægteskaber, hører til Livets allersorgeligste. Nej, saa hellere Nutidens hensynsløse Sandhed! Den er farlig for de Mennesker, der tager Livet let, men maaske er den en nødvendig Overgang til en højere, sandere Moral end Fortidens. Mange vil falde og gaa til Grunde i denne som i alle vanskelige Overgangstider, men de stærke vil staa fast og „af Røret sig vil klare Dag med Krans om Haar“.